

ტატატატატი

„აჰ, სანდრო ეულმა თითქოს კარგად დაიწყო. მაგრამ შემდეგ იქამდე მივიდა, რომ საჭიროა თევტროს დანგრევა... სრულებით საჭირო არ არის თევტრობის დანვა. აჰ. მ. კახიანის საბილო სიტყვიდან საქ. კომპარტის მე-5 ყრილობანზე.“

სანდრო. ოპინია

F-924

სანდრო.

შერი, შერი, ცეცხლზე ვმდები, ზედიე მაქვს სპიჩა ერთი ღერი, რომ გადავწვა ეს ოპერა, მიხი ლოფა და პარტერი.

მასხანძრე ტარტაროვი

შობ, შობ, შერი, შერი, რუ გამობტა აგერ მწვერი, გადაახბით სანდროს ჩქერი, თორემ დასწვა ყველაფერი

ბ რ კ ა ნ ე ბ ა № 15

ჩვენ ვამბობდით და კიდევ აღსრულდა: კარზე მოგვიღებოდა ავი ზამთარი.

აბა, გვიბთხარით, ვინ თქვენთაგანი მის შესახებდრათ უკვე მზათ არი?!

კი, მართალია: შემოდგომაზე გეჭინდა ამ ზამთრის ჩვენ მოლოდინი—

მაგრამ, ვიგრძენთ: უშვალათ მაშინ, როცა გაყინა ჩვენი ლოგინი.

აჲ შუგ ჩაწოლა (დამერწმუნებით თუ გინდ წვებოდეთ თქვენ სველ ბუმბულზე)

არ არის ისე სახარბილო, ეს როგორც იყო უსრინ ზაფხულზე.

ჩავიკეტიათ თქვენი ოთახის დერეფანი და ფანჯრები, კარი,—

მაგრამ გატეხილ მინებიდანა მიაინც იჭრება ოთახში ქარი.

შემოიჭრება... ყველაფერს რეცხ და აფორიაქებს, ვით ბულა ხარი.

ცოლშვილს კანკალი ეკრება მუხლი... არ გაქვთ: ლუმელი, არცა ბუხარი.

ქვეშ სარდაფში გაქვთ გადაბალული მარშანწინდელი თქვენ ფეხი აქსტის...

მაგრამ რათ გინდათ თქვენ ვერ იშვავთ ვერსად საყიდლათ შემს ტყე-ტრეტის.

ეს დალოცვლი — სეკ ამბობსო: —შეშა გვაქვს ბევრი ზაფხულობითო,—

და ზამთრობით კი, ვირჩევთ ივილოთ ქერძო ვაკრთათ, თქვენ ფულობითო!

ასე, ამგვარათ ხიხართ ოთახში, როგორც ვამსახლში ზის გამულანგველი.

ხედავთ ფანჯრითა თუ რანბარათ გადაშხარია მთა-ბარი, ველი.

სიცივისაგან მტრთან ზავშეგები. გულში ბუღუღება სევდა და ქმუწევა;

და უკუღმართათ თქვენ გუჩვენებთ ცხოვრების წაღმა ტრიალი - ბრუნვა

ეჲ! თქვენ არ იცით იგი წამალი, რომელიც კაჟრინავს სიცივის წყლულებს.

არ არის ძვირი, ის იაფია და არ თხოულობს უამრავ ფულებს.

ოთხი აბაზი, მტეტი კი არა, ყოველთვიური ფასია მისი,—

და ვის ექნება, ნეტა ვიცოდეთ (სხვა არა მინდა) იმის სინდისი, —

რომ დაიშუროს ოთხი აბაზი, და მით არ გახდეს ჩვენი მკითხველი.

და არ მიიღოს: ყოველდღე—„მუშა“ და „ტარტაროზი“ კვირა ღღეს ცხელი?!

და თუ ასეთი განმორევა ათი ათასში მხოლოდ-და ერთი,—

მას გაუწყრება (თუ მოარწმუნეთ) მისს — ტარტაროზი, და მაღლა ღმერთი.

რა ჯობს, როდესაც ამ ცივ ზამთარში გარედ სიცივე და ავდარია,—

თქვენ ზინართ სახლში, კითხულობთ აქრინალს. სიმბიარულე და ხარბარია!

როცა იცინით, არ გცივათ მა იან (სიცილი ტანში ვახენს სიბთოს).

სითბო თავის მხრივ აჩენს სიხარულს და სიხარული— ცხოვრების სიტკბო!

ოთხი აბაზი რა ფული არის, რომ მასზე ღირდეს ამდენს ბჭობა,—

და გამოიწერთ თქვენს ჟურნალ - გავზეთ. თუ გინდათ ჩვენთან თქვენ შეგობრება.

დეკემბრისათვის კაზ. „მუშა“-ზე თქვენ მააწერეთ უკველამ ხელი

და სიტყვას გაძლიეთ. ამ წელიწადში იგი იქნება უკანასკნელი.

მხოლოდ ერთი თვე ჰიელს წელიწაში,— ერთადერთი თვე ეს დეკემბერი,—

და უნდა იყოს ხელისმოშვრანი: დიდი, პატარა, ვირი და ბერი.

ტარტაროზი,

ტარტაროზის სახასლე კამოხ ქუჩა, № 68

შენიშვნა:

უქანსანელსა გვერდზე ეურნალის ამა ბრძანების არის დანართი,

სადაც სწერია ხელისმოშვრის განმარტებანი და მისიხართი.

ტარტაროზი,

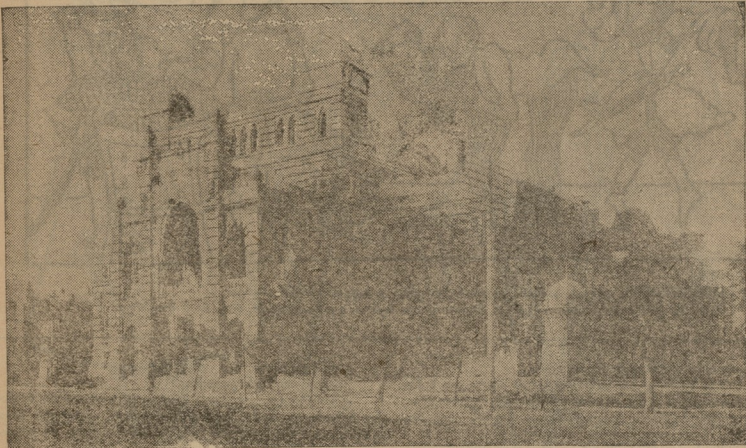
ტარტაროზის სახასლე.

წარმოშობის დაწყების წინ

ჩვენ დიდი ხნიდან გეკონდა სურვილი მკიბვლელებისათვის გვეჩვენებია ოპერის თეატრი სურათი. მაგრამ ჩვეულებრივ დროს ვერ მოვახერხებთ მისი ვადლება, რადგან ვერ შევუტრჩხით ისეთი დრო, რომ მის წინ გამეღეუბნი არ ყოფილიყვნენ. ბოლოს, სეზონის გახსნის შემდეგ, ეს შესაძლებლობა მოგვცეცა, ეს სურათი ვადლებულია სავადადამოს, როცა ოპერაში სპექტაკლის დაწყების დროა.

ოპერის თეატრი
თბილისი ჩემო, ბედი არ გიშურისა;
არვინ არის ჩემი მაღლირიცა
და ღარბავის მიტომ ცარიელიცა...

კარენსიტა

დიდიდა რა უყოთ მერე! „კარენსიტა“ კი არა, „შია“ და „დეზერტიკა“ იღებება ჩვენს აკადემიურში და ისიც დღეში ოოჯერ.

მართალია, „კარენსიტა“, როგორც პიესა (მის გადამკეთებელის ლიპსკროვის წყალობით) ზერულე და გამოფიტულია, მაგრამ სამაგიეროთ შინაარსიც უფარგისა.

ბოროტი ნენები ამასაც ამბობენ, რომ ეს პიესა მხატვრულად არ არის მისაღები, მაგრამ მაგიერად, იდეოლოგიურად არის მიუღებელი.

ზოგიერთები იმასაც გაიხაზინ, რომ აკადემიური დრამის სეზონი მაგისთანა პიესით არ უნდა დაწყებულიყო, მაგრამ სამაგიეროთ მომავალი რეპერტუარი ამართლებს თავის თავს. ეს არის „ამერიკელი ძია“, ორ ნაწილად და სამ სერიად, „დეზერტიკა“ ახალი დეკორაციებით, სინათლის ეფექტებით, და რაც უმთავრესია, ახალი კულტურებით ჩარჩომას მოტივზე.

ამბობენ რომ უამრავი ენერჯია დახარჯა „კარენსიტას“ მომზადებაზე, მაგრამ მაგიერად თანხმებიც არ გადნატულა ენერჯიაზე ნაკლები.

ყოველ შემთხვევაში ერთი რამ უდავოა: აკადემიურია დრამა, ცხადია ვერ აუხვევდა ტრადიციას და სეზონს არ დაიწყებდა რომელიმე „მარცხენა საქით“, ან „ზაგმუციით“, ან რომელიმე „კიტაის ბლაელით“.

მართალია ისიც, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი „კარენსიტას“ პირველ დადგმას ვერ დაესწრო (ბილეთები აღარ იშოვებოდა), მაგრამ ეს დანაკლისი მით ანაზღაურდა, რომ დარჩენილთაგან აღარავინ შესულა შემდგომ დადგმებზე, პირველ მხახველთა რეკლამის წყალობით.

ამიტომ იყო, რომ შესაშვ დადგმაზე, რუსთველის დრამის შეკარებები არჩეინად განსუენებდნენ: თეატრში აღარავინ შედიოდა.

სრულებით თავისუფლად და თამაშად შევედი კარებში. შეკარეს იმედი დაკარგოდა აღარავინ მოვო და კინოში წასულიყო.

კაპულდინერმა ბალტო ჩამოამართვა და შემოდგომის ტყესავით გახვეწილ ჩხირებს ერთ-ერთ ბედნიერ ჩამოსაცემელზე ჩამოკიდა. ჩემი ბალტო ერთად-ერთი იყო, რომელიც იმ ოაქეს მიიხარა კაპულდინერმა.

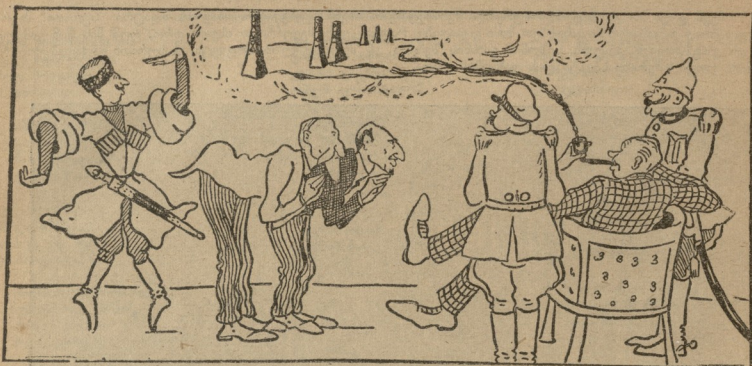
თეატრის დარბაზში შევედი. სუელის მომგერელია ეს ატმოსფერო. უზარმაზარ დარბაზში ერთი მაყურებელიც არ ქაუნობს. აი დრამა და თუ გენებათ, ტრაგედიაც—გამეილდა გულში.

გული საკულეში ჩავამარე და ბუფეტისკენ გაუხვეე. აქაც დამაღონებელი სურათია. ბუფეტის პატრონის გული უწყუს. მისი აზნაევი სტირის.

— რამაა საქმე?
— ეილუპებით თუ ეს „კარენსიტა“ გაახშირეს კაცი იაბარ დადის...
ხანი ვგილია.

ჭაბოკი ემიგრანტები ინგლისის ნავთის ტრესტის მეთაურის პენრი დეტერდინგის დახმარებით აწყობდნენ გერმანიაში ყალბი ჩეგონ ცეხის საბეჭდას. (გაზეთებიდან).

დებარდინგნი: ყალბი საქმის კეთებაში თქვენც ეცადეთ, არ ჩამორ ჩეთ. ოკრივი ნოი (ეროად): ჩენ კი, ჩენო დილო მენრი, გვიწყალობეთ, რაც რომ მოვარჩიო!

ერთი-ორი მოქალაქე შემოვიდა. მ საათი შესრულდა, საზოგადოებამ ამბუა და მ ნა-ხევარ საათისთვის უკვე ოციოდ მოქალაქე შეგროვდა. ბუფეტის პარტიონი გამოფხიზლდა, მაგრამ ისეც მო-იღურება:

— აქვთ თინამშრომლების ნათესავ-მოყვრები არი-ან, ჩაილიაბარაკ მან...—მათგან ბერი არ იქნება. როგორც იქნა, ფარდა აიხალა. წარმოდგნა დაიწყო. პირველი აქტი ჩინებულათ დამთავრდა. განსაკუთრებულ ყურადღებს იქცევა მსახიობთა ხმა, რადგანაც საერთოდ დაკალირებულნი დარბაზი საუცხოო რეზონანს იძლევა. აქტი ვთავიდა და სადაც დარბაზის სიღრმეში გა-ისმა ტანში „სოლო“.

დაიწყო მეორე ანტრაქტი. გავიდა 5 წუთი, არ იწ-ყება. ბუფეტში გავიდი. „ბუფეტჩიკს“ ორი ბოთლი ოთ-მონადი გავსაღებია და ახლა ვიდაცას ესაყვიდურებოდა. გავიდა 10 წუთი, 20, 25 და ნახევარი საათიც ხალხი (თუ შეიძლება ხალხი დაძვბო 11 ნახევარ მაყურებელს) დარბაზში დაბრუნდა ფარდის ახდის მოლოდინში.

დასურულ ფარდაში არაფერი სჩანდა, მაგრამ ეტ-ყობოდა რომ სცენზე დიდი აღშენებლობითი მუშაობა სწარმოებდა. წამდაწყებულ ისმოდა ჩაქუჩის რახარუბი, დე-კორაციის ხმაური, მტვრევა და ნგრევა.

- დარბაზში სწინად გადაიქცა.
— ვაღმოდო აქეთ!—გაისმა ხმა ფარდის უკან.
— ჩამოიდე; არ არის საქირი!
— ეს დააქედ!
— გაგზიმა თავი... ნუ მოვაქვს აქეთ, საით მოარახუ-ნები!

ერთი სიტყვით სცენაზე მუშაობა დღუდა და გადა-დულდა. დრო მიდიოდა, ამ ხმაურობაში ერთ ჩემ მეზო-ბელს ჩამოქიდა. მეორეც ნამდვილი ხვრინვა ამოუშვა.

— გახმე, გახმე!—გაისმის სცენაზე.
ვილაქმ გაზეთი ამოიღო. ერთმა ყურნალი გაშალა.
მეორე იარუსზე შეჭრა ჩხუბი შეიქნა. ცოლ-ქმარი ედავებოდნენ ერთმანეთს.

- შენი ბრალია, შენ წამომიყვანი!—ესაყვიდურე-ბოდა ცოლი.
— შენ ამოიჩენე, თორემ რა დემრთი გამიწყურებოდა და აქ წამოვიდოდი, —იმართლებდა თავს ქმარი.

გადაშუღამდა.
კაქენი ისეც გრძელდება.
ტრარირახხხ... გატყდა რილაც სცენაზე. ჩემი მძინა-რე მეზობელი შემინებული წამოვარდა, თვალები მოი-ფშვნიტა და რომ დარწმუნდა, რომ მიისქისეხა არ ყოფი-ლა. ისეც ვანარბო ხვრინვა.

- რთ ვასტეზე შე შეჩვენებულა?—მისი სცენაზე.
— მე რა შეუაში ვარ, თავისთ ვატყდა. —იმართლებს ვილადა თავს.
— პაღნიმი, პაღნიმი! ვაგზიმა თავი...

დერეფანში გავიდი. მეკარებს სძინავს, კაველინგენ ჩემი პალტო მოუხუროეს და დაძინებია. ფრთხილად ავიძვ-რე პალტო და დარბაზში დაბრუნდი.

- აქ რაღაც სხვა იღვა ვანო!—მისი სცენიდან.
ვილაქმ ჯიბის ქაღალკი ამოიღო. ერთი ანეკლო-ტებს მოყვა.
— ამოვივარდათ თვახი. დაწვით უკან!—ყვირის ვო-ლადა სცენაზე.
— ჩქარა ვანო, ჩქარა!
ვანოც ჩქარობდა აღბათ. სცენაზე ერთი ორომტიო-ლი იღვა.
— დიდი აღშენებლობითი მუშაობა ამ ჩვენ სცენა-ზე!—წამოიხსა ჩემმა მეზობელმა, რომელმაც უკვე გა-მოიძინა.

ცოლქმარის ჩხუბს კულმინაციურ წერტილამდე ავიღე და ვინ იცის, რით ვათავებდობ საქმე, რომ ქმარს დემონ-სტრიატიულად არ დაეტოვებოდა დარბაზი.

შსამბატის პარტია დამთავრდა. მკითხველებმა გული იაქერეს ძველი გაზეთებით. ანეკლოტებიც მოთავდა.

— მოთმინებაც კარგი საქონელია, მაგრამ...—ჩაი-ბუტბუტა ჩემმა გამოიმინებულმა მეზობელმა და კარების-კენ გაემართა. იფლექი და მეც გამოვედი. მეკარებიც გა-მოფხიზლბულეყვენ და კაველინგის დასკინოდნ რო-მლებსაც ჩემი საქუთარი პალტო მოვპარე.

ფარდა აიხალა აღბათ... გათენებისას.
რა ცოლია მართლაც თვარტის ბუფეტის პატრონი „კარმენსიტს“ გადამქვიდ.

„ნ ა ლ ი რ ო ბ ა“

მ რ თ ი მ ი ლ ი ც ი ე ლ ი (მეორეს):— რას დახვეც კვალ დაკვალ მაგ მოქალაქეს?
მ ა რ ბ მ ი ლ ი ც ი ე ლ ი:— ეგებ პაპიროსის ნამწვავი დააგლოს ქუჩაზე და დავაჯარიმებ, ამას მაინც ეგნება ფუ-
ლი, სხვებიდან ხერი ვერ ვნახე.

კ ო ლ ო ს ა

მ ო მ ე მ ე დ ნ ე პ ი რ ი ნ ი:

პ ო ლ ო ს ტ ე რ - გ ა ლ ო ს ტ ო ვ ი — ვაჟარ-
შ უ შ ა ნ ი ა, მისი ცოლი.
მ ა რ ბ, პოლისას ასული.
პ ე ტ რ ე ფუქსაგარევი.
ს ა თ ე ნ ი ა, მეზობელი.

(სცენა წარმოადგენს სასტუმრო ზოლას. — მარჯვენა და მარცხნივ კარებია. — ქუჩის პირას ორი ფანჯარაა. ზოლა მობოთულია მდიდრულად.)

მ ა რ ბ: (ფანჯარაზე ზის და პეტრეს მიერ მოწერილ წერილს უბიდან ამოიღებს) ვინაცვალე ჩემ პეტრეს, ჩემ პეტრულშვას, გუშინ წერილი გამომიგზავნა ბიჭის ხელით და სევდიანი გული გამომხიარულა. (დაპოკონის წერილს და ისევ უბეზოდ ჩაიღებს ამ დროს შემოდის შუშანიკა მარცხენა კარებიდან, მაგრამ მარბ ვერ ამჩნევს) ნეტა, როდის მოვა ჩემი ბიჭიკო!

შ უ შ ა ნ ი ა: ვინ ბიჭი შვილი! რომელ ბიჭიკოზე ლაპარაკობ?

მ ა რ ბ: (გაწითლდება) არა, დედილო! ბიჭიკო კი არა, ჩიტყიკო მეტიკი. (ქუჩისკენ თითს გაიშვერს) აბა გაიხედე

ფანჯარაში, საწყალი ჩიტე როგორ მობუხულა ხის ტოტ-ზე და სიცივით ცახცახებს.

შ უ შ ა ნ ი ა: პო, მე მეგონა ბიჭებზე ლაპარაკობ მეტიკი.
მ ა რ ბ: ბიჭებს რა თავში ვიხლი.

შ უ შ ა ნ ი ა: რა ვიცი შვილო. ეხლანდელი ქალები სულ შეყვარებით თხოვდებიან და ეგები შენც ვინმე ჩაეძვრა გულში.

მ ა რ ბ: დედილო, სად მიხვალ რომ საჯაროდ გამოწყობილხარ?

შ უ შ ა ნ ი ა: ბახარში, მაშაშენს სახლათე უნდა ვცუკი-ლო. სახლზე თვლი გეჭიროს (გაღის)

პ ე ტ რ ე: (კულისებში მდგომს)
(დედილუ საყვარელ, დედილუ ლოინში, გარეთ ვღვებარ გელოდები შენ კი გორავ ლოინში.)

მ ა რ ბ: (წამობტება ზეზე და სიხარულით შესძახებს)—
უი, ჩემი პეტრე! რა მშვენიერად მდგომს!

პ ე ტ რ ე: ყმაწვილივით ფეხებს იქნევ, იკრიკები გვიფივით, მე კი კარში საცოდავად ვიფიჩხები სიცივით.

მ ა რ ბ: (ფანჯარას გამოაღებს და გადასძახებს „შო-ლოდ შენ ერთს“ ხმაზე):

მოდი, მოდი, გენაცვალე
მოდი გულში ჩამეჭრაი.
ნუთოფრის ნუ გემოწაი.
და არის სახლის კარი.

პეტრე: (მარჯვენა კარიბიდან შემოვდა და გადახეხევა მართს): როგორ არის საქმე? შენს მშობლებს ხომ არაფერი გუფავა? ვილაძემ მითხრა, თითქოს მამამშენი სხვაზე გათხოვებო!

მარა: ვის გაათხოვებს! ჩემი ნება არ არის — ვისაც მინდა იმას გუფავები, რა მამარჩემს საკმაო.

პეტრე: — ეგ მართალია, მაგრამ ვალდებული ვართ შევატყუბინოთ ჩვენი საიდუმლოება და თუ უარი განაცხადებს ჩვენს შეუღლებას, მაშინ ჩემთან წაივლით, მამაჩემი და ხელი მოეწყოთ, მერე ვერაფერს იხამენ. ძალაუნებურად დაგვტყუებდებიან. (ხელს გაუშვერს) ესლა კი მშვიდობით.

მარა: მოიცა პეტრე, ამაღამ კინოში მივდივარ და არ გამოვივები?

პეტრე: — რომელ კინოში?

მარა: — აპოლონი?

პეტრე: — მაშ საღაროსთან მოგვლოდები. (გადის).

მარა: — ნება ვიცოდ, დღეაჩემს რად დღავიანა. ეჰ, წაივლი ჩემი ოთახი დავალკავ. (გადის).

შუშანიკა: — (შემოდის მარჯვენა კარიბიდან) უჰ, დავიღვლი მეტი სიარული. (ჩამოჯდება სკამზე და მაროს გასახსენებს): მარო, მარუსი! სადა ხარ შეილო... (ხალხსაქენს) წად წასულა ის გასალევი, ვინ იცის — ბიჭებში წაივდა სასიყინოთ. (ჩაფიქრდება) ეჰ, მეტი ხარ შერჩება. ახალგაზრდა ქალია. მე რომ ვასათხოვარი ვიყავი, ოთახიდან ცხებინს არ მაყოფინებდნენ გარეთ. თასაში ერთხელ თუ შეიპარებოდი რენ ტულ ამანაგებში სათამაშოთ და მაშინაც უტყვიან არ გადაფრებოდი. გათხოვიდი და მამაჩემი სულ ამას ჩამურობოდა: ქმრის შონა და მორჩილი იყავი, სიტყვა არ შეუტრუნი, არაფერი აწყენინო და ბედნიერი ქალი გამოხვალა, მეც ისე მოვიტყვი, როგორც მამაჩემმა დამარგა, მაგრამ ქმრის გინება და მუშაობები ჩემ გვერდებს არ აკვდა. (მარუსა შეისაცვალე ამ კომპლენტებს, რაკ სენი მოვიდნენ, ჩემ გვერდებს მუშტი არ მოხედოდა. კარგე კანონებიც გამოისცეს: ქალი მამაკაცთან გაარაფროვარება, უწინდელი გასწესეს და სიტყვის სლამათთან მოვეცეს. მართალია ჩემ ქმარს, ხანდისხანს ცემის ხო-ში მოვეცემა ხოლმე, მაგრამ ეშინია.

პოლხა: (შემოალებს ოთახის კარებს და გაჩერდება. შუშანიკა ვერ შეამჩნევს):

შუშანიკა: მერე, რა დარწმუნანა კაცია. ერთხელ არ მახსოვს რომ თეატრში წავეყვანე; მივდგანა ძუნქი კაცი ჩემს დღეში არ მინახავს.

პოლხა: პა, შუშანიკაჯან, ეგ რეებს ლაპარაკობ. ავით ხომ არა ხარ?

შუშანიკა: (შემინებული წამოხტება ზეზე). შე მიწადასაყურა, ჩუნით რომ არ შემთამარო არ იქნება!

პოლხა: ვე, ესაც ხათა... შენ რომ გავივით ბოდადე, ეგ რა ჩემი ბოლოა?

შუშანიკა: ვივების ჭიორი დაგეტკავს და ჩემიც თანა.

პოლხა: — (ხალხისკენ) ვე, ტუისს პრეტენიები ხომ არ მოსულია ეე, რეებს ლაპარაკებს? (შუშანიკას) შუშანიკაჯან. ზაჩემ ტკაიო სერდირი? წიწყავ ხომ არ გიჭამია ამ დღითი?

შუშანიკა: განა პოლხა ვარ!

პოლხა: — მაშ, რათა ხარ გაუჯავრებული?

შუშანიკა: იმიტომ, რომა ფული გენანება ჩემთვის.

პოლხა: — რათ ვინდა ფული?

შუშანიკა: — თეატრში უნდა წაივდე.

პოლხა: — დედაკაცო, ემსაყების მაგალაჯურანზე ხომ არ შემჯადობარა, რომ ყოველ ღამე თეატრებში დადიხარ?

შუშანიკა: — გაჭკრა ის დრო, როცა კუსებ ვიჯავებ

ოთხასი და ყველაფერის ნატრული ვიყავი. თუ კი შენ ქიჯობს სამიკოტობებში და დროს ატარებ, მეც მინდა შეატრებში დროს გატარებდა.

პოლხა: ე, ყურუსსალო. თეატრებში სულ პოეოლუს-ტა ხალხი დაიბის და შენ ხომ პოეოლუსტა არა ხარ?

შუშანიკა: — მე პოეოლუსტა ვარ და ატრსტი-კაც.

პოლხა: — (გაკვივლებით) ეჰე, როგორც გეტყობა მაღე კომპოზოლისტკაც ვახდები.

შუშანიკა: — შენ ბეგრს ხუ ლაპარაკობ, თუ ფულს იძლევი, მომიცი, თუ არა და წაღე.

პოლხა: — საცა გინდა წადი. საშვეო ფულები არა მატქს.

შუშანიკა: — (სარკესთან მივა და ობებს შეისწორებს), მე მივდივარ. (გადის).

პოლხა: — ეს არტსტები უნდა დაიპირო და სათითა-ოდ ყველას ენა უნდა ამოაღლიყო შიგ ძირში, რომ თა-ვინათ იმკობაზობით ამდენ ხალხს ატულებენ. (ჩამოჯ-დება სკამზე) ვაჰ. კაცო, ეს რა დღეა მოვიდა. შიშით ხნა ვერ გავიკაო ქალისათვის. ეტყვა რამეს და ხელათვე ეწენა-დღეში გარბის საჩივლელად. ეს სულ კომუნისტების ბრა-ლია ამ ქალების გათამაგება.

სათენიკა: (კარებს აკავუნებს) შუშანიკა! სახლში ხარ?

პოლხა: (წამოდგება ზეზე და კარებს გაუღებს) მონდა რილი, რა შორიდან კითხობო?

სათენიკა: სად არის შუშანიკა?

პოლხა: რათ გინდა?

სათენიკა: მარტოცა წასვლა მეზარება თეატრში და მინდა, რომ ერთათ წავსვლიყავით.

პოლხა: — (თავისთვის) ვე, ეს ქალიც არ მამიჩრემის სალოცავს ვადღურევი. აღბათ იმ პარამხადი არტსტებმა ვაღო გაუტყუეს ამ ქალებს პრესტუტების დროს, რომ ყოველ ღამე ფუცა ფუციოთ გარბან თეატრში, (სათენიკას) მერე რას აწენებენ ი მითეატრს, რომ ყოველ დღე მარე-ბინიარა?

სათენიკა: — ამაღამ, დღამაში უნდა უჩენონ „ზაგ-მუკა“.

პოლხა: — ვინ სთქვა იმ მამაცხონებულმა, რომ — „ქალის თმა გრძელია და ჭკუა მოკლეა“? არა, თქვე ოხერ-ტაოდობო, თეატრში რომ „ზაკავასეი მუკა“ (ფეცი-ლი) არ ნახოთ, დეზერტარის პაზარში ვეღარ დათავილე-რეთ? (სათენიკა იქნის) ხვალ დილით გამოვიყე ზაზარში და ალდე გუტრქასთან რაზნს სორტის მუკა ვიჩვენე: უკრა ინსკო, კუბანსკო, რასტოვსკი და დონსკი და არც ფული დღეგახარებდა.

სათენიკა: — (იქნის) ხა, ხა, ხა, ხა, რა ზეზარა კაცი ყოფილხარ. შენ უნდა თეატრში თამაშობდი, ხანდელია არტსტიქისკი ხარ! წაში ნიყო გოკრიამქთან ითამაშე.

პოლხა: — არა, შე მამაცხონებულმა! ჰამც გოცი-რამქესთან ვითამაშე, აზირი შენთან ვიფოტრაილო. პაპა ქვირიცა ხარ და!..

სათენიკა: — შენი ცალი რომ ვაივებს, მერე?

პოლხა: ვე, იმისი თავის ვახეთქამ, ერთბაშად დამ-კოვ ვარანცვივან არ მიჩივლავ, რა უნდა ქანს? ბოლში, ბოლში რაზხედ... აჰა, მოჩრა და გათავდა. (გადახეხევა იმ დროს შემოიბნის შუშა და პეტრე).

მარო: — მივილო! მაგას რას შვებები? არა გრცქე-ნია?

პოლხა: — ვე, ეს რა სირცხვილია შეილო, დედაშენი თეატრში წაივდა და ეს მის ზამენარტად დარჩა (შუშადღეს პეტრეს) ეს კაცი ვინ არის?

მარა: — პო, მართალი! ეს ჩემი საქმრაო.

პოლხა: — (შეპყვივებს) რაო?.. გიყეს!

მარო: — რა უნდა იყვებს, ეს ჩემი საქმრაო და „ხაქს-შა“ ხელი უნდა მოეწყოროთ. (გადის).

პოლხა: — (მამიყო დაეშვება სკამზე)

ზინის კრიზისის მოგვარება

მონადირეობის შესახებ

ძვირფასი ნადირების დაცვის შესახებ და ამიერ-კავკასიაში კალოშების (ოვივი ფესხაბუცი) რაოდენობაზე, რომ ცნობები გამოაქვეყნეს ვახუშტაშვილში, სხვადასხვა ნადირებიდან მივიღეთ განცხადებები, რომელსაც აქვე ვათვსებთ.

ტურა: ჩემს შესახებ ბევრი ყალბი ცნობებია. ალბათ გაგვარნით, „მგელს სახელი გაუვარდა და ტურამ ქვეყანა დაქვიოა“.

მე უნდა განვიცხადო, რომ დიდი სარგებლობა მომაქვს მექათმეობაში. საქართველოში ისე არაა დაყენებული მექათმეობა, როგორც სხვა ქვეყნებში ქათმები, ინდაურები, ბატები და სხვა შინაური ფრინველები სრულიად ანადგურებოდნენ ჩემი შიშით, რომ ბინებს არ უტყუებდნენ.

თითონ მე ძალზე შეუწყობელი ვარ უბინაობით. ჩემთვის სოროს გამოთხრა მეზარება, და თუ მაჩვენა გამოთხარა შევისწრებ და იქიდან აქილებს დაუტრეკ. ამაზე დიდი უსიამუნება მოგვიდის ზშირად. როდესაც მოხდინონ მაჩვენის აღრიცხვა, გთხოვთ ყველა მარევი გააღრთილონ, რომ ბინის შესახებ არც ერთმა იმთავანმა არ ამიტეხოს დავიღარაბა.

დათვი: რაც ლევანსი როზროხაძემ ჩემ ნადირობაზე ხელი აიღო, სხვას არ გაუბედავს რაიმე იოქვა: კიდევ მეტი—ფასანაურში ჩემ ძმას აწრი ბარბიუსმა ხელი ჩამართვა და ვაშლი უთავაზა. მე შოეთითვე გაჯვითი წულარ იქნებინ ჩემი აშანაგები დაბმული და ჩემსავით ისეირნონ ტყეში.

მგელი: ჩემი დამსახურება ძალიან დიდიან ეხლა ყველამ შეიგონო რაშეცაა საქმე თორემ წინად ზოგა სახარებას კითხულობდა, ზოგი დაფიქს, ბევრი უსმენდა, ბევრი არ უსმენდა; მაგრამ არსად არ მირბოდა. მე ვერ ავიტანე ამდენი ცრუმორწმუნეობა და ტყეში გავექეცი. გაგონებდით ღებან: „მგელს სახარებას უკითხავდნენ და იგი მაინც ტყეში იფურებოდაო“. მაშასადამე: მე წინაჲ არ მშამდა იმერთი და მისი სახარება და ყოველთვის ანტი-რელოგიურ მოქმედებას ვიჩინებდი.

ამდენი დამსახურების შემდეგ, მონადირეთა კავშირი ისე გაკალირიღარა რომ თითო მგლის თავი სამ მარტიდ შეგვასა. შარშანწინ, როცა ძალიან ბევრად და თბილისში მოვიდა ჩემი აზნაზებდით, მილოციალებმაჲც კი ომი გამოვიკვლია... რადგან ვადგიუყვეტით: „სანადირო ომებტების აღრიცხვა“, მე ჩემი აზნაზებდით ვეწვევი თბილისს და ამდელი პაოლო ანგელიო თბილისს გავეწვევს. ამას წინადაც ვიპარებდით, როცა ტყეში ქალაქებში გადასახალეს და დასამადევი ადგილი არ გამაინდა, მაგრამ დერეკტს უტედიო.

„ბ ა მ გ ე“

საწყალი მელა ჩიოდა, არ მომივიდა ძილია; ერთსა საქათმეს მივაგუნ, გამოუთხარე ძილია... „აენასით“ ხელი მოვიტეხე, „თანისებ“ გაცარი კბალია! „რემონტებით“ და „შინებით“ ვიგემე ულუკმა ტკბილია... „ძმა“ თუ გყავს დიდი დამზარე — ეს კუთხე მეტად ობი-ლია! სახლი ვიციდ გამზირზე — რას ჰქვიან განაზირა! „მაოზიაც“ კი ვაგაუდ — ყველასთვის ვასაკერია... გბერავ და ვებერავ „ზოზრასსორტს“, როგორც რომ კარგი სტერია. გავეჩინდა კარგი სახარე, შეგეგნენ თანაშ მქირია: ოცი ათასი „ანაჲთი“ საქმისთვის შემიწირა! უკუარს ჩემს ბატონს ქვიფი ჩემ-ჩემად, ყოველ კვირია, „მქვიფი გვარანება“ არც ისე ძაან ძვირია! რა ოქებებს მომეპას კანტროლი—ჩემი „ძმა“ „გმართა-გმორია“! მის ეშინოდეს სუვევლს, ვინცა რომ არის „ყვირია“... მწყერ-ჩიბა.

სიმონ-აბა.

ვეროპის გოღვა

გაბტიტოლთგიუსი გამთკვევა

წარმოიდგინეთ თქვენ, ქალაქი ლუზარმარი ქუჩებით, სადაც დადიან ქალები ვაკრახულები ტურებით.

წარმოიდგინეთ თქვენ ათიათასი ავტობუსები, რომლებიც უსვრიან, როგორც ბუზები. წარმოიდგინეთ სხვა მანქანები მებრძო ურბები, რომელთა ნივთს უსვო კაცი ძლივს თუ ვადაურბები.

წარმოიდგინეთ თქვენ უზარმაზარი სახლები, ძველის - ძველი შენობები და აგრეთვე ახლები.

წარმოიდგინეთ თქვენ ფულით გატენილი დახლები და სპეკულიანტები, ვით ცოფიანი ძაღლები, — ამ თანამედროვე ევროპა, რომელმაც ძაღლიან შორს შეხტოვა, მაგრამ ამერიკამ თავზე კეტი როფა, რის შემდეგაც ვერ არის სახარბიელო მისი ყოფა.

— შე მამაცხოვნიელო, ევროპაში ყოფნის დროს მუდამ ქუჩაში ხეტიალობდი და სხვა არაფერი გინახავს? — დაპირა ვილკამ კიოხვა, მაგრამ განაგრძო:

ამგვართ ევროპული თეატრი, ვიტყვი მართლს—არ მექნება მისი ხათრი, — წარმოადგენს სხვა არაფერს, ვიდრე ჩოგანს და ლაფერს, რახაც ესენი შეამზადებენ, ის სცენაზე მოაქვთ და დებენ.

ასეთია როლი ევროპაში მსახიობის.

მაყურებელს უნდა ჰქონდეს მოთმინება იობის, რომ უსმინოს ასეთ მოხსენებას (თავის - თავს აძლევს დიდი ნებას), მაგრამ იგი არ ეყოფა, — ხსობი აქვს კაცს ნების-ყოფა.

წარმოვიდგინეთ ჩვენ უზარმაზარი მოხსენება, მაგრამ შეგ არ იყო რახაც მოველოდით იმის სხენება.

დევარსი როხროხები.

- 1. სახინგამეწვი — უბრალო თვალით.
- 2. სახინგამეწვი — გამადიდებელი შუშით.

სახკინმრეწვის

ლერბი

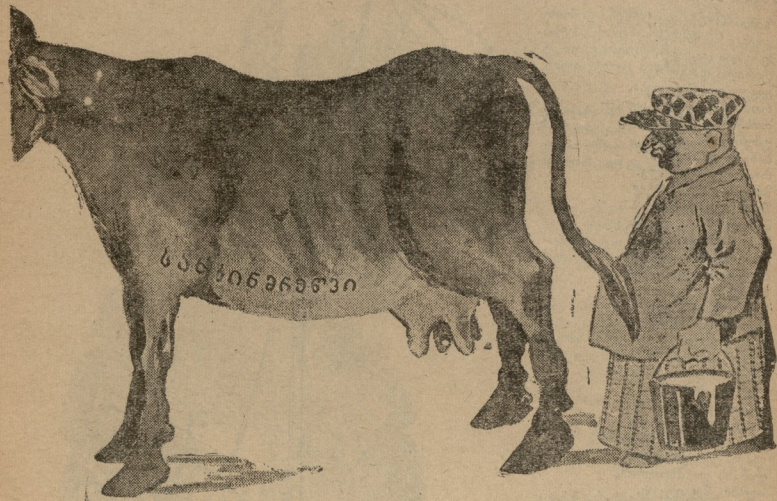
ბარბაროჯის

პროპობით.

გაფხვარი ფური

სახკინმრეწვი

სახკინმრეწვის დირექციამ საიქიოში დღეობის გაუზრუნველმდეგე რაილოდეგეშა:

თანახმად გამგეობის დადგენილებისა, სახკინმრეწვის ადმინისტრაციამ გრწვეს თქვენ მთავარ ინსტრუქტორათ, თქვენი მოწვევა გამოწვეულია შემდეგი გარემოებით:

ამდენი ხანია არსებობს სახკინმრეწვი და შიგ არსებულ ქაოსის ჩამოყალიბება და განდევნა არ მოხერხდა (და არც იმედი გვაქვს ოდესმე მოხერხდეს). ამიტომ, იცის რა სახკინმრეწვაში, რომ თქვენ ექვსი დღის განმავლობაში ქაოსისაგან შექმნით და ასე მშვენიერად მოაწყვეთ მთელი სამყარო,—იგი (სახკინმრეწვი გრწვეს თქვენ სახკინმრეწვის მთავარ ინსტრუქტორათ და გთხოვს სახკინმრეწვის არსებულ ქაოსისაგან შექმნათ ვაკეოლო რამე.

ჯამაგირი და ტანტიემები მოგეცემათ თანხმობით სახკინმრეწვის დირექტორისა.

ვრჩებით თქვენს მოლოდინში.

ა. გ.

პასუხი:

თქვენი მომართვა მივიღეთ და, მიუხედავად იმისა, რომ ჩემი მატერიალური მდგომარეობა ვერ არის სახარბიელო,—მე მაინც იძულებული ვარ არ დავაქეყოფილო თქვენი თხოვნა და მოწვევა, რისთვისაც ვწუხვარ და ბოდიშს ვიხდი.

უარის თქმის დროს მე ვებღმძღვანელოდებ შემდეგი მოსაზრებით:

მართალია: ექვსი დღის განმავლობაში მე შეგქვნი ქაოსისაგან სამყარვის მდგომარეობა უფრო ქაოტურო,—მაგრამ თქვენი (ე. ი. სახკინმრეწვია, ვიდრე პირველყოფილი ქაოსი, რომლიდანაც (კიდევ ვიმეორებ) მე შეგქვნი მთელი სამყარო თავისი მრავალსახეობით.

ამიტომ, ექვსი დღე კი არა, ექვსი წელიწადიც არ გეპარა თქვენი ქაოსისაგან რამის შესაქმნელოთ. ამ სიბერეს დროს მე ჩემს ხელობას და პროფესიას ვერ წვავდენ. იმედი არა მაქვს, რომ სახკინმრეწვის ქაოსისაგან რამე შექმნა, ვინაიდან, თქვენც კარგად

მოგესტენებთ, — „პარაოზიდან არა იქნება რა“.

არის მხოლოდ ერთადერთი შესაძლებლობა და ეს შესაძლებლობა ასეთია:

საგსებით, ძირიან-ფესვიანათ უნდა მოისპოს ეს სახკინმრეწვის ქაოსი, რომლიდანაც თქვენ გინდათ ახალის შექმნა, (მაგრამ არაფერი გამოდის). თუ ეს ასე მოხდება,—შემდეგ ახალიადაგზე შესაძლებელი იქნება ახალის შექმნა.

ამასთანავე ერთით გიცხადებთ, რომ მე სხვა ღმერთებს, რომლებიც ესლა თქვენს სახკინმრეწვში არიან, ვერ ავიტან და ვერ შევირტყდები მათ ღმერთობას.

ამ ჩემს მოთხოვნილებაზე თუ თანახმა იქნებით, მაცნობეთ, და მე მზად ვარ გემსახუროთ.

მეგობრული სალომით: მამა ღმერთი ღმერთის ასეთი მოთხოვნილების შემდეგ, სახკინმრეწვა გასწყვეტა დიპლომატიური მოლაპარაკება ღმერთთან,

იხილო,

ჩემი სეზონი

(უსარო სვრამთ-ბირლი)

ზამთარი მოვიდა,
 კიდევ ჩამოთოვა.
 მე უნდა დავიწყო
 ტრილი და გლოვა.
 ყველა დარწმუნდება,
 რომ მაქვს გული-კაგი,
 ოთხწლად შევასრულე
 უმუშევრის სტაფი.
 ბინა მაქვს ისეთი,
 როგორც საყინულე.
 მთელი დამე წუხელ
 შევიწყო ვიკუბაშლე.
 მეზობლებს აღვიბებს
 ჩემი ოხვრა-ხენემა.
 (მათ რა ენაღვლებათ,
 ბლომად აქეთ შემა).
 მათაც უკვირთ, ასე
 სანამ ონდა ვიყო;
 მაგრამ ჩემი კიბი
 არავინ გაიყო.
 უქმელ-ობისაგან
 შევივარ ქალსა მწივარს.
 ისე, არა მიშავს,
 როგორც უმუშაობს.
 არავინ არ მიყურებს
 მე, საცოლოს გვიანს;
 ვეპებ, ვერ ვპოულობ.
 ლამაზს და მზითვიანს.
 ხალხთო, ნუ თუ ასე,
 უნდა გაეთითო...
 მამა ჩემი მთავლის:
 "უნდა შეგრცხია, ბოშა".
 სირცხვილს ვინ დაეძებს,
 როცა ვგამა კუჭი
 და როცა სიცივე
 მიჭირს, ვით მუხრუჭი.

სევიერ-ბენ-შეხა

სახ. ღრეა. სასწორზე

ჩემს თავზე

(უსოლო კაბის აღზარება)

საშინლად მეზარება უფულობა. მიეყარს კეთილი ცნობებზე, კარგი ტანისმოსი, ბევრი ფული, ცოტა მუშაობა და ლამაზ ქალიშვილებში ვეფხვივით ტრიალი. მძულს მათხოვარი და მასთან შეხვედრა. არ მიყვარს უსადილოთა და უფასოთა დარჩენა და ცივ ოთახში ცხოვრება, კიდევ ბევრი რამ მძულს ამ ქვეყნად და მზოივარ არს საყენებია, რაღაც მიზნად.

შეპოლიდა დავიკვირო: ჩემსავით ბევრი არ ცხოვრობს თბილისში. ეს არის ფაქტი, მაგრამ ვინაიდან ასეთ ჩემს დებულებებში ბევრი ემტრება, ამიტომ მოვიყვანე "შეშველ საბუთებს. სიშიშველ თუმცა არც ისე დიდ სირცხვილად ითვლება, თორემ აღნდენ ხანი ზოგიერთი ოპოზიციონერი სირცხვილით დაიწყოდნენ, რომ მხედველობაში არ მივიღოთ ქალები, რომლებმაც ზამთრისათვის უკვე აიღარეს ტანზე მინიფაის ფართის ნაჭრები.

18 წელიწადია თბილისში ვსცხოვრობ და ცალკე ოთახი ჩემს სახელზე არც მე და არც სხვას არ დამუქრიავენია. ჯამაგირში მართალია ვიყავი, მაგრამ რაღაც რაკონალოზაცა მოიგონეს და მე გეგნია, რომ შემამოკლონ. ისე გრძელ-გრძელი და მოსულ-მოსული ბიჭი არც ამდენი ხანა ვიყავი. კარგ ფოცებერაშვილს დავეტოლე ირთხელ და ხელი რომ აოწოლე ქამარში კიდევ ვერ

მიუწვდი. (რა უჭირს რა, მისთვის ფულის ამონაცოცება ლათ ჯიბეებში კიბის მიღება დასჭირდებოთ). მაშასადამე, შეებოლება მელის ჯამაგირი, როცა აბილია მესამე დღის შიმდევ ფული მანქა ან მქონია და შერდევ ჯიბებში ხელგ ჩამალულს დამარჩენოდა შვილოდ, რომ რუსთაველზე საბა სულხან ორბელიანის სოღინჯით გამეტყობენია.

ისე, საცოლე ბიჭი ვარ. მომწონს რამოდენიმე ქალიშვილი და რომ ერთბაშით არ გამაგლონ და მთელ ხალხში დამინახოს ვინმე, ვიწყებ მათთან მეგობრობაზე თერორების განვითარებას და ვსტუქსავ სხვების საქციელს, რომ ქალიშვილებთან მეგობრობით არა სცდებიან და მომავალ ოჯახურ ურთიერთობისთვის პრაქტიკულ სამზადისს აწარმოებენ. უხ, რა მეშინები არიანთო, ვიმეორებ მე ქალებზე ხშირად. ერთხელ ვიდაც მოსაწონ ქალს, რომელიც შემდევ ერთი დაწესებულების დამგველი აღმოჩნდა, — თავი პოეტად გვაჯავნია. მოვიწონე ოღბათ და როცა პროსპექტზე მასთან ხელი-ხელ ვადახლორული მივდიოდით... შემომეტყვენე მახუთო საგანგებოდ დასერილი ახალგაზრდა მათხოვრები. ფული, ფულიო მესმოდა ირგვლივ, ხოლო ჩემს ჯიბეში იყო მხოლოდ ორი შაური, რომლითაც ბური უნდა შევიტანა სახვლითო.

„აპერიკელი ქია“

სასრფოს

(ხალხური ფუტურისში)

ერთხელ შეგვხვდი ერთ ქაღალდის მკვნიდა მიმოხრა; ო, მის გახსენებანე გული ეხლაც მოხრავს.

ვფთხარ: იხე მიყვარხარ, ერთ სახედარს ბოლობული: გავფო უნდა შეგირთო ნუ მომიქალ იმ გულთ

ქალო, უნდა შეგირთო, ქალო წერწერ-ფეხება; მილიონად მიღირს მე შენი ხელის ეშება.

თუმც ხარ ცოტა კოჭლი და თვალბ უსწრო-მასწორო, მაგრამ ჩემთვის ოქრო ხარ — ჩემი სულისა სწორო.

თუმც ხარ ცოტა კარონა და „ვილი“ გაქვს ყველისა, მაგრამ ტრფობით შენდამი გული მაინც ყველისა.

თუმც ხარ ენა თლიფინა — და იქნებ ხარ ჩქოსანიც, მაგრამ ფეხქვეშ გეგები შენი ტურფა მგოსანი.

ეგებ ვინმემ გადაროს ჩვენ ხბოს უშნო — დრუნჩინას, მაგრამ ვიცი მაგ ბაგეთ გული ვერ გადუქნება.

ეგებ თემოც ცოტათი შენ გაქვს ამოვარდნილი, მაგრამ ჩემთვის შენა ხარ სამთხის წყალვარდნილი.

ხანდღუხბი: — უი, ქაი ეს ბატატა ამ ტრიატის ხა-
შენი იქნება ამ ქარეში რომ დაუფლიათ!
არშაპ მინაინი: ვაჰხი ხაშენია მაშ, რა არის ა რ
იცე? ეს აპერიკელი ძიაა!

— დიადია, დიადია, ტვიო ვენა დღუშქაი დიად, კაბეიკუ! — მომძახოდენა ალყაშემორტყმულს და როცა არათვიო გამოიდა, ერთ მოთანისათვის მოვიდნომე წიხლი შეთავაზება. ფეხი ამოჩრილ ქვის მოხედა და ოამდღე ნაყიდ ფეხსაცმელზე საიდუმლოთ დაკრული პაღოში პაგროში შეთამაშდა. შევრცხეი. ჩემმა ცალმა უსირცხვილო ფეხმა ფეხსაცმელთან ერთად საღიაც პარტიანკაც მაიკარგა, ფეხის თითებმა ფუტურისტებიოთ თავი გარედ გამოყო და გაქაჩა ჩემი პოეტური ექსტაზი.

დაბარუნების მე ჩემთვის უმეაყოფილოდ ფურტუელებდი და თურმე უკან მილოციელი მომდღეს ქვითარების წიგნით — იქნებ დმერთმა ჰქნას და სადმე გააფურთხოსო, მაგრამ ვინების სიტყვებს, რომ ყური მოაქცა — ხულიგანით მიმიღი*) და ვინამედ თურმე საზოგადოებრივ წეს-

იერებას ვარღვევდი ჩემი ცალი ფეხით. ამიტომ დამე კონსერვატორში გამათვიეს.

ესეც იბნალაა! ევეგრ დეღამა მუშკოაობის სასაიდლოში მთხელ მებრად წეიქეიფა. იქვე მისადილე გერმანელების დეღეგაციას გერმანულათ, ფრანგებისას — ფრანგულათ და ინგლისელებსას ინგლისურათ უთხრა სიტყვები. მაგრამ ვინაიდან მისი მისაღობა ვერავინ ვაიფო. ამიტომ საპასუხო მისსაღობებულ სიტყვას დამის 3 საათამდღე უცადა და დილია ყველა დღინოები, თუ კი რომელიმე სუფრანე საგსე ან ნაკლულ მოთლს მოაქცა თვალთ

— გაუმარჯოს ეკერ დეალოს, მიფილე ქვეყნის სარკე-თვალსო! ასეთი ლოზუნენი მას დემონსტრატორულად დაფტოვებია სასადილო.

ამის შემდღე თქვენ მოთხარიო: რა იქნებოდა, რომ მისე კარავდა მსოფრობდე?

*) გულადი მილოციელი ყოფილა, თუ ხულიგანი იგონე და მიუხედავათ ამისა, მინც არ ჩამოგზოვრდა.

მიყვარს კეთილი ცხოვრება.

მომხმარებელი: — თუ გავტე სეზონის საქონელი?
ნოქარი: — როგორ არა! სულ სეზონისაა ინებეთ!
მომხმარებელი: — მე კი ზამთრის სეზონისას გე...
 „იხებთ! ეს კი ზაფხულისაა!
ნოქარი: — მოია, მას ზაფხულში მობრძანდით.

შენ ხარ უცხო ხატება
 ამა სოფლად მოსული.
 ო, შენ ისე დადიხარ,
 როგორც გოგი ორსულთ.

თეთრი ტილოს ტუფლები
 ზამთარშიც, რომ განაზღვხს,
 რა იქნება ამ ჭვეყნად
 უტრუფესი მავაზე.

შენ ხარ ვარიდი—კოკობი,
 გშენის ზილფი—კაცები;
 შენი ერთი კონცისთვის
 ვეფხვსაც შევედღებები.

უბ გვერდული შესხედა
 და მაგ ტუთია გაღრმევა,
 გულში მზარად იელეებს
 გამოუცნობ ბეჭედად.

სხვისთვის ეგებ ყვაფიხარ,
 მაგრამ ჩემთვის ბულბულა
 გოგო კოლათ წამომეყე,
 ნუ მომიხალ ეგ გული.

ნუ მომიხალ ეგ გული
 შენთვის განაწირები.
 თორემ დამიტორებენ
 მე წყნეთელი ცირები.

ლილიაბუბო.

ი მ ე რ უ ლ ი ს ც ე ნ ა

დედა, დედა, რა დრო დოუდგათ ამ ქალებს, რავე
 ეიშენ, რავე დახურტრეცობენ! ეს ოქტომბერცკი რევო-
 ლუციონი სწორეთ ამ ქალებიზა პირდაპირ გავტებული.
 ვისაც უნდა გაყვება-გამოყვება, როცა უნდა გაყვება
 ქმარს და როცა უნდა შეეყრება! ერთი სიტყვით, რომ
 იძახოდენ: „მოლნი ქენცკი რაენოპრაივიაო“ — აგია სწო-
 რეთ. თქვენ ნუ მოუტყვებთი ჩემ თავს!

შევა, ბატონო, ხელთ ის რაცსა ზაქსაო, თუ ზა-
 ქაო, მოაწერს ხელს, ქმარიც გოუყრის ქალს პოდრუტსა და
 უფე ზაქონი ცოლქმარი მოდიან სახლში! არც საყდარი,
 არც სანთელი, არც ხუცი და არც დიაკონი ერთი სიტ-
 ყვით: დილით რომ ქმარი მინდომოს ქაღმა, საღამოთი
 უფე ქმარიანია! არც მომზადება, არც სტუმრები, არც ხარ-
 ჯი, არც ესა, არც ისა! მერე, თუ არ მოეწონა ქმარი,
 დატრიალდება ისაია ხუციის ჯგორვით, შევიტრეფი-
 დება, შეყრის ტლინჯებს და უტე! უტეც გაყვება პირ-
 ველ ქაღს და მეორეს შეეყრება! მე შენ გითხრა ზაქონი
 დოუშლის! „ნინაშუ და ხოლში ნინიო“, რა უტორი, ბიძია,
 რა, პატარა ანგარიშიტი არაა აგი საქმე! პირდაპირ ევა-
 რული ანგარიშია, თქვენ ნუ მოუტყვებთი ჩემ თავს. ახ-
 ლანდელ დროში პატარა კვიანი თუა ქალი, უტეც გამ-
 დიდრდება! კი, ზაქანო, კი, არა გეკრათ?! ა, ბატონო,
 ვიანგარიშოთ:

ქალი შეეყარა ერთ ქმარს, არ მოეწონა და გაეყარა.
 ზნაბიტ ქმარმა უნდა მისცეს, ისე ულაპარაკოთ, ის რაცსა-
 ალიმენტია, თუ ჯანაბა! მე შენ გითხრა სულთა გამტყუ-
 ნებსხელთა გოუყვებთ ქალს პასტანაელნიას და ზემოაზე
 ჩებს ხელში! თუ ბიჭი ხარ და ნუ გადიხიდი! თუ გინდა

სულ კრტა, ერთი თუმანი გოლოუწყვიტოს თვეში, მანც
 იმხელა ანგარიშს აკეთებს, რომე ვეღირეტი კაცი! ზნაბიტ
 პირველი ქმარი აძლევს თვეში ერთ თუმანს. მეორე დღეს
 ადგება, ბატონო და პირველს გაეყრება და მეორეს შეე-
 ყრება, მესამე დღეს—მესამეს და ასეც... ახლა იანგარი-
 შეთ თუ ჩემი არ გეკრათ და მიხედებით. წელიწადსა აქეს,
 თუ ნაიანს არ ვიანგარიშებთ, 365 დღე, ზნაბიტ — 365
 ალიმენტტი, ანუ 365 თუმანი. ესე თუა! 3650 მინეთი წე-
 ლიწადში. ორმოც წელიწადში ულაპარაკოთ ჩემხრია-
 ელებს ჯიბეში ის ორმოცდა ექვსი ათას მანას! დედა,
 დედა, ვეღვირეტი კაცი! ამაღლა ფული ხუმრობაა, ბიძია?!
 მამანემს დეცხა მდღელაო... გევიჩინე ქალთ რა უტორია!
 ასეთი უტეველი ფულის მოგება, სწორეთ რომ სათაროა,
 დედა ნუ წამიწყებდა! არც ინდუსტრიალიზაცია ზაიონს
 ბრლეობის ყილდა უნდა და არც მისი მოგების ლოდინი
 ვაი. აყეფდი დედაჩემო, თუ შენ მე ქალად დაგებადი!
 სუმორი, ბიძია, ამ საქმეს შენა?!!

დღეს პავლიას გაეყარე,
 ხელს პეტრასა შეეყარე.
 ალიმენტები დახვეტე:
 ფული, ფულზე დაეყარე.

აი, ფულის მოსაგები,
 აი, საქმე როგანი,
 ვისაც ალიმენტტი გინდათ,
 უნდა გახდეთ თქვენ ქმარიან.

გოგია.

ჯეჯღსხათის კუთხე

ალთა-გალთა

ჩვეულებრივი ამბავი მომხდარა ჩოხატაურში, მაგ-
რამ იაზო მაინც გაკვირვებულია:

გმლებმა მიიღო შემდეგი შინაარსის დეკლამაცია:
„ჩამოდი გორში. მატარებელზე დაგვხვდები“.

სანდრო

სანდრო ქობულეთში იყო; დეკლამაციას იქიდან აგზავ-
ნიდა, გელეს გაუკვირდა „გორი“, მაგრამ გაიფიქრა:

— გვეცეთი კაცი: ალბად გორში სამსახური მიშე-
ვაო! — ისეხსა სამი თუმანი და თავი ამოჰყო გორში.

ჩამოხატა სადღურში, არავინ არის. წაივდა თბილი-
სისკენ მატარებელი. იქებს გულში სანდროს, რომელიც
სადღურში უნდა დახვდებოდა, მაგრამ ვერ მახსოვდა;

წმინდათა

საკამბულო“

ლაპარაკი საგარეგნო ცხრა-წლიან შრომის სკო-
ლაზე და სიტყვა ეკლესიის „სოლომონი“-ს:

ჩვენი სკოლა ბედნიერ ვარსკვლავზეა დაბადებული.
ხადაც კი მღვდელს ან დიაკონს ანაფორა გაუხდია, ყვე-
ლა აქ იყრის თავს იხის ფოფოღებით, ჩვენი სკოლის
მასწავლებლები:

ლუარსაბი და სამსონი
ხატებს დღესაც კი ჰკოცნიხან;
დიდი ხტაუი აქვთ მღვდლობისა, —
ხუთმეტისა და ოცისა.

ანდა როგორ უნდა ნახოს, როცა სანდრო ეს მესამე დღეა
ქობულეთის სადღურში ყოველთვის ხვდება მატარე-
ბელს, რომელმაც ჩოხატაურიდან ამხანაგი უნდა ჩამო-
უყვანოს.

გვიან გამოირკვა სინამდვილე. თურმე ასე უნდა ყო-
ფილიყო:
„ჩამოდი ორში მატარებელზე დაგვხვდები“.

სანდრო.

ეს „ორი“ აქ ნიშნავდა თავის რიცხვს. ფოსტის მო-
ხელემ — ტელეგრაფისტმა სიტყვა „ორს“ წინ დაუმატა
ასო, „ა“, და მიიღო „ორი“-ს მაგიერ „აგორი“.

კიდევ კარგი, რომ მოვლად შორს არ გადაკარგენ
საწყალო კაცი.

წარმოიდგინეთ: ორი ღვდელი, ერთი დიაკანი;
სურათი გეგრიანია, მაგრამ სილამაზე და მშვენიერ
აკლია. ვინ მიხვდებოდა, თუ რა აკლია?

— ფოფოღია!

— ფოფოღია! — და კიდევ:

სამუბახა ერთარხებას
აწ ამშვენებს ნინო.
ყველას ტკბილად შეერგება
კარდანახის ღვინო!

ორი ღვდელი, ერთი ფოფოღია, — რაღაც ვერ არის

ამის შემდეგ არავის არ უნდა გაუკვირდეს, რომ ორი
ღვდელს ერთი დიაკანი მაინც ესაქირობება და ამიტო-
მია!

ღვეანი ნადაკენარი
(აქვს მას ხუთი წლის ხტაუია),
ყვლავ ძველებურათ ქელბზში
და ღვინის სმაში კაფია.

კარგათ მოწყობილი და ამიტომ:
ფოფოღიას გამონახვა
აქ არა ღირს ძვირი;
ნინოს გვერდში ამოუხვებს
ანო ოკროპირი...
— სწორეთ აქ შეიძლება ითქვას შესწორებით ძვე-
ლი თქმულება: „უპატრონო სკოლას იშმაკები დეგაბ-
რონენო“.

„გამეორება“

მათამი—მრთამი

დღელი ნიკოლოზ ოქრომქედლიშვილი რომ სამ-
წულობიქმედი იყოს, არ არის ვასაკერიო, რადან სო-
ფილი, პქეია: „ვიორგი წმინდა“. ნიკოლოზი გლეხებს წამ-
ლობს (როგორც „ჯადო“ ამბობს): ძვლებით, პირუტყ-
ვის ვანავალით და ბალახებით. ბეგრმა წაილი საიქოს
წერილი ნიკოლოზის წამლობით.

მამარ ნიკოლოზ (თავის ყოველ ავათმეურს):
—ამირიანდა, მამა და შვილო, აღარაფერი აღარ ატკი-
ვდება და ტკივილებს ვეღარ იგრძნობ; აი, ასეთი კაი წამ-
ლობა ვიცი მე!

მისაბაძი მასწავლებელი

სანამ ურჩხილებს გავსწინდეთ, ელაპარაკოთ
იფაფტი, რომელიც კლდეების თემიდან (შორაპანის მას-
რა) შემდგეს ვეატყობინებს:

ჩვენს თემში ხდება ამბები საოცარ - გასაკვირები.
შვიდწლედის მასწავლებლები გვეყოლია თურქე „გმი-
რები“)
ცამეტ ნომერს ჩვენს თემში ვახშით ვავმართეთ ხა-
ლაში.
გეკონდა ლხინი და ზეიმი და დროს-ტარება სააზო.

რა ვახშამი თავდებოდა, მიდიოდა სახლში ხალხი,—
თურქე ხაშა ხუსკივანეს ბეგრი ჰუავდა გასალახი.
აი დანებდენ, დაუშინა ვერ კეციი და მერმე დანა,
თურქე ჩვენმა ტარიელმა, ამით ვერ-რა ვაიხანა.

აი ამ გმირობის გასამართლებლათ, ასეთი მიზეზი
მოიყვანა მოჩუბარბი:

რათ არ იცით—ავთ არის ხაკუთარი ჩემი ცლონი?
და აქ უნდა გამოვინახო თანაბარი მისი ტოლი.
შგონი აღმასკომში გამოფიხიზლებულა... მაგრამ კი-
დმე უფრო კარგად გამოფიხიზლებდა. თუ სკოლას მოა-
შორებენ.

აქ სხვა რითმა უფრო კეთილმზოვანი იქნებოდა და
მომქმედ პირთა დახასიათებლაც უფრო შერხაბამებოდა,
მაგრამ აღარ ვაწუხებთ ყველას მიერ აბუზად აგდებულ
ცხოველს.
ტარტაროზი.

ეთიხელ ლევარსი როზროხამე ამტიცებდა, რომ
სიტყვა „ქათამი“ წარმოსდგება სიტყვიდან „ქათამი“,
და ამას შემდგენიარად ასაბუთებდა.

გლეხმა სასამართლოს მოსამსახურეს რაღაც პატარა
ცნობის მიღებისათვის მიართვა „საპატიცემოთ“ ძღვენი
—ქათამი. იმ გლეხის და სასამართლოს მოსამსახურის გვა
რები იწყებოდა ასოზე „რ“. (თუმცა გვარები სხვადასხვა
ქჷონდათ). აი, ეს ასო „რ“ ჩასვეს სიტყვა „ქათამში“
პირველი ხმოვანი ასოს ალაგას, რის შემდეგაც „ქათამი“-
დან მივიღეთ „ქრითამი“.

ჩვენ აქ ეს გამოკვლევა იმიტომ მოვიყვანეთ, რომ
სავსებით ვითანხმებით ლევარსის შეხედულებას.

ანდა, მოდი და ნუ დაეთანხმები იმ ამბის შემდეგ,
რასაც სადგ. ხარაგაულიდან „უხსიტყო“ გეატყობინებს
მართალი არის მეღაზე რომ უთქვამთ:
„მელა ქათმის მტრიაო“.

კარგი გემოვნება ქჷონებია მელას. მაგრამ აღამიანს
განა მელაზე ნაკლებათ — უყვარს ქათამი? ავიღოთ თუ
ვინდ მავალით: სალიანდავო ვანუფილების მეთოხე
უბანმა ხარაგაულ-ძირულის ვადასარჩენზე დანგრეულ
საურდნობ კედლების აღსადგენათ მოავლინა უბნის უფ-
როხი ქმოსანი დავით კვინიკაძე, რომელსაც მეღაზე მე-
ტად გაუტება ქათმის ქამა. დღეს თუ პლატონ ვერამე
მიათრევს, ხვალ მელიტონ კიკნაძე და ზებ — ვიკტორ
სანხარაძე, და ასე სულ.

როცა დავითი მიირთმევს, მისი „პატივისმცემლები“
უტკერიან და ნერწყვს ყლაპავენ.
სულელი იქნება, რომ დავითმა აღარ ვათავოს ხა-
შუშო.

ამიტომაც ვაგრძელდა ასე.

„ძილის გუდა“

ამ გულაში რომ ძილის მაგიერ წყალი იყოს, სოფა
აგარის (რაქის მასრა) გლეხობა უფრო კმაყოფილი იქ-
ნებოდა; აიღებდა ამ წყალს და აღმასკომს გადასახამდა
თავზე, რომ იგი გავდივებოდა. ამის შემდეგ გამოფიხიზლე-
ბულ აღმასკომის თავმჯდომარეს ვებე ყურადღება მა-
ექცია, რომ სოფელში საპირთა წყალის ვაცვანა.

ჩვენ გვეგონა, რომ აღმასკომის თავმჯდომარეს გაი-
გებ არ ვაპყავს წყალი, რომლითაც შესაძლებელი იქნე-
ბოდა მისი გამოფიხიზება.

რას ერჩით! ქჷვიანი და გამჭრიახი კაცი ყოფილა
თავმჯდომარე.

ოპერის სარაო

მწამის სარაო

ციხის სარაო

ცნობათა მიღება

ბარსების (ქ. ხონი) რა გენაღვლებათ -- ვაღე-რიანის დღე-მამამ ილინოს თავის შვილში:

თავს ქალები ეხვევიან,
როგორც ტუბა-მტერი.
ფულეხვაც კი აპროცენებებს,
რას დააკლებს მტერი.
აბოდენთა, ქული მჭურავს
ქარის ინჟინერი;
და კაქარდა ზედ მიურტყამს,
აწ რას უზამს მტერი...

მტერს აღარ მშარობებს თავის შეუწყება, რადგან კის გასახარელ საქმეს თითონ სჩადის ვალერიანი.

მახანელას. თუ იღამიანს, რამდენადაც იგი ღრმით ხუტდება, კი აკლდება აზროვნების უნარი (რო-გორც ეს თქვენი წერილიდან სჩანს), -- რა ვასაკვირია, რომ ამდენი წლის მზეს მოხუცებულულის გამო სითბო მოაკლდეს? თუ ხეხვა სითბოს გამოიწვევს (და ამაში ჩვენ საესებთ გეთანხმებით), თქვენი წერილიც გამოიწ-ვევს საქმია სითბოს უფსკერო გოდორში სხვა წერი-ლებზე ხეხვადან. შესაძლებელია, ამის შემდეგ მიემ-ტოს „საკაცობრიო პრობლემებს“ სიტხთველს; მანამდე კი -- ძალიან ცოცია.

ჯანას. (საკანი): სამელოვიარო ვანცხადება. ცული ამინდების გამო ყლაპი-ყლაპობით ვარდა-იცვალა გლმსკომი, მისი წითელი სასა-ღილო და მათ ზედ წაყვდა გიორგის და სტეფანეს სამიკიტნო;

ქვემ აწერი: თუ დაბეჭდვით, -- გამხარლება და საზოგადოება-საც არ ეწვიება, რადგან მართალია, თუ არ დაბეჭდვით, რვა კაციანი მარტის ცოცხა თქვენზე იყოს.

არც თქვენი ცოცხა გვიანდა, და არც ეს თქვენი წე-რალი. სამიკიტნოს დაკეტვა მგონი სხვებზე უფრო თქვენ გეწყობა.

მეჩაბ. (აცანა. გურიის). ლეღლის და დიაკნებს ტარტროში აღარ ლებულობს მღვანა, რადგან მაგათზე ფასდაცემული დღეს არაფერი არ არის.

მიხუდავით ამისა, თქვენი წერილის დასაწყისს მა-ინც ვათავსებთ:

მოგიმღერ „ხულის მამებო“
ნერონ და ბენიამინო.

ერთი იძახს: -- აცხოვრონს...
მეორე: -- ამინ... ამინო...:

წერილი უნდა დასწეროთ (ვალ გვერდზე და გარ-კვეული ხელით. --

გონიას. (ქიათურა): ის მასალა დავაიანებით მი-ვიღეთ სპეციალურ ნომრისათვის და ამიტომ არ წაი-ვდა.

მ.ოლო მებარაკმს. (ოპობი) ვაძხ რა ამავეია ახდენი ლეღლები! რაღას გვეყითებთი! ლორებს სა-ხალწლოთ ასუქებენ.

მართლის მთამელს. (ქეთისი): მარტო სი-მართლის თქმა არ კმარა; თუ იგი ვარაუდ და წასაკითხა-ვით დაწერილა არ არის, მაშინ დასუქება სჯობია. მაგ-რამ ჩვენ მიხედ ამოვიფიქრეთ თქვენი წერილიდან შემ-ლოი აღვადო:

ლადო თათულოვს მგონია --
თავის მთელი ქარხანა;
მის საკუთრებას შეადგენს
ამ ქარხნის მარჯი-მარხანა.
ქალებზე ამბობს დიმილით:
-- ეს ჩემი ოფოფენია;
თვით აკეთებენ კოლოფებს
ჩემ ვაჟლის კოლოფენია.

ბანას. (ნატანები) ბერდელიანი არ არის საყე-ღურის ღირსი;

თურმე კაც კი ყოფილა ჭკვიანი--
ღვინო მახვა მან ნახევრათ წყლიანი.

არა-წყლიანი ღვინო რომ თქვენთვის დაილევინებია, მაშინ თქვენ ზომ მთლიათ „აფერენდით ოპობებს“. ძალიან გაუძამბლარი ყოფილხართ, თუ ერთ სამიკიტნოდან ა-მოსულს;

შენ ბუფეტში გხურდა ქამა სადილის
ცოტა მურის, ღვინისა და მწვანის.

მოსავინეთ ლორები, საკმათ დიწურა მითხე.

შალიკო ტაბაკინელს. (ხესტაფონი): ჩვენ შევსარულეთ თქვენი იხუთვის მეორე ნაწილი.

რამდამისხვან: გ. გვიძებს და ს. კიკაიიშვილს: თქვენი წერილი შიშლებო იქნება მხედველობაში. საპასუხო წერილი არ დიბეჭდება. თუ ამით არ დაკმა-ყოფილდებით, შეგიძლიათ სასამართლოს მიმართოთ.

„ტარტაროზი“-ს

სამი წლის თავზე, რომელიც შესრულდა 16 ნოემბერს,
ლავარსი როსროსაქაე გამოაცხადა

დიდი ამნისტია,

რომლის თანახმად განთავისუფლავლია ყოველგვარ სასჯელისა და ჯარიმისაგან უველა მოქალაქე, რომელთაც სხვადასხვა საბასტიო თუ არა-საბასტიო მიზეზების გამო, ვერ იწარდა სისტემატიურად თუ დრო-გამოშვებით

გაზ. „მუშა“-ს და ჟურნალ. „ტარტაროზს“

ეს ამნისტია ვრცელდება მხოლოდ იმათა, რომლებიც დაკავებულნი გამოიწერან გაზ. „მუშა“-ს და ჟურ. „ტარტაროზს“, რომ ამით მათ ეპასტიოს ის დანაშაული, რას მიუძღვით „ტარტაროზი“-ს წინაშე მით, რომ ისინი გახულ თვებეში არ იწარდენ ჩვენს ჟურნალ-გაზეთს.

ამისთანავე ერთად ლავარსი როსროსაქის განკარგულებით უველას მიეცემა

დიდი უელავათი

ე. ი. ვინც ერთი თვით (დაკავებრისათვის) გამოიწერას გაზ. „მუშა“-ს და ჟურ. „ტარტაროზს“, იგი მთელი 1927 წლის განმავლოგაში, ე. ი. 1928 წლამდე ოთხ აზაზად მიიღებს ჩვენს ჟურნალ-გაზეთს.

ამგვარად: ყოველმა შეგნებულმა მოქალაქემ განურჩევლად ყოველგვარი კატეგორიისა

ისარგებლეთ უამთხვევით!

გაფრთხილება

ჩვენ მიერ უვევ მოცემულია, აწი თქვენსეა დამოკიდებული თქვენი კეთილდგობა.

ხელის მომწერლებმა უნდა მიმართონ გაზ. „მუშა“-ს მთავარ კანტორას: **ჯორჯიაშვილის ქ. № 6.**

პროვინციაში - მთავარ კანტორის განყოფილებებს და რწმუნებულებს